

Ort och datum
Stockholm, 2022- 06 - 01

Handläggare
Annika Wåhlin

Socialdepartementet

Er referens
S2022/01403

Remissvar – departementspromemoria Ökade möjligheter till användning av välfärdsteknik inom äldreomsorgen (Ds 2022:4)

Vårdförbundet är positivt till att socialnämnden får rätt att använda digital teknik när bistånd ges i form av hemtjänst eller boende i särskilt boende. Förbundet är också i övrigt positivt till förslagen i promemorian

Vårdförbundet är ett yrkesförbund som tillvaratar medlemmarnas fackliga intressen och utvecklingen av professionerna för legitimerade barnmorskor, biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och sjuksköterskor. Förbundet har drygt 114 000 medlemmar, varav drygt 90 000 är yrkesverksamma inom hälso- och sjukvård. Vårdförbundet arbetar för en personcentrerad, säker och nära vård samt en jämlik hälsa.

Allmänna synpunkter

Vårdförbundet är positivt till förslagen utifrån att de ger ett tydligare lagstöd vid införandet av välfärdsteknik. Förbundet välkomnar särskilt att utgångspunkten är det personcentrerade förhållningssättet och att grundprincipen om att biståndsinsatser ska vara frivilliga, även ska gälla vid användandet av digital teknik.

Vårdförbundet instämmer också i att Socialstyrelsens föreskrifter om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården kan behöva ses över för att anpassas till användning av läkemedelsrobotar för att säkra läkemedelshanteringen.

Promemorian lyfter de problem och utmaningar som vård och omsorg står inför när det gäller införande av välfärdsteknik i äldreomsorgen.

Vårdförbundet är positivt till att de föreslagna bestämmelserna för att få använda digital teknik inom hemtjänsten och i särskilda boenden inte innebär någon skillnad för tillämpningen av de grundprinciper som finns för utförandet av socialtjänstens biståndsinsatser i allmänhet. Vid användningen av digital teknik ska teknikanvändningen bygga på respekt för människors självbestämmanderätt och integritet. Användningen ska så långt det är möjligt ta hänsyn till den enskildes önskemål och de insatser som genomförs med hjälp av digital teknik ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå och stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Även insatser med hjälp av digital teknik ska vara av god kvalitet.

Vårdförbundet vill betona vikten av att personalen har och kontinuerligt får, lämplig utbildning och kompetens för de uppgifter som behövs i samband med användningen av digital teknik.

Vårdförbundet har länge efterfrågat en tydlig reglering och ser framemot att ta del av Regeringskansliets beredning av författningsförslag gällande reglering av samtycke från personer med nedsatt beslutsförmåga. Detta skulle underlätta användningen av välfärdsteknik inom äldreomsorgen. Då dagens lagstiftning är otillräcklig och osäkerhet råder om vad som gäller riskerar personer med nedsatt beslutsförmåga att gå miste om vård och insatser som skulle kunna vara till fördel för dem. Det finns också risk för att åtgärder vidtas utan lagstöd. En reglering skulle kunna underlätta etiska bedömningar i anslutning till användning av välfärdsteknik.

Synpunkter på förslagen

5.1.1 Användningen av digital teknik i äldreomsorgen behöver få tydligare lagstöd

Vårdförbundet stödjer förslaget att i lag reglera under vilka förutsättningar som digital teknik får användas när biståndsinsatser ges till äldre personer, i stället för att reglera användningen av vissa utpekade tekniska produkter.

Hemtjänstinsatserna ska underlätta den dagliga livsföringen och i många fall också göra det möjligt för den enskilde att bo kvar i det egna hemmet.

5.1.2 Risker för den personliga integriteten

Förslagen i promemorian som säkerställer att den enskilde tillförsäkras ett ändamålsenligt och proportionerligt skydd mot obehörigt intrång i den personliga integriteten, ställer sig Vårdförbundet bakom.

5.1.3 Socialstyrelsens föreskrifter om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården kan behöva ändras

All läkemedelsbehandling innebär risk för läkemedelsrelaterade skador. De läkemedelsrelaterade skadorna utgör en stor del av vårdskadorna och orsakar ett stort lidande för den som drabbas och stora kostnader för samhället.

För att säkra läkemedelshanteringen även fortsättningsvis instämmer Vårdförbundet i att Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården kan behöva anpassas till användningen av läkemedelsrobotar.

5.2.Dataskyddsreglerna ska bli tydligare

Promemorian föreslår dataskyddsåtgärder och integritetsstärkande åtgärder som säkerställer ett effektivt och proportionerligt skydd för den enskildes personliga integritet när digital teknik används i insatser inom socialtjänstens äldreomsorg. Vårdförbundet tillstyrker förslagen, men efterfrågar samtidigt en vägledning om hur proportionalitetsbedömningen ska genomföras.

Sineva Ribeiro
Förbundsordförande
Vårdförbundet